Forma jurídica per l'economia col·laborativa procomú

29 de novembre de 2018
Convent de Sant Agustí (Barcelona)

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Objectius

- Conèixer els trets principals de les diferents fórmules i modalitats jurídiques, principalment les que donen resposta a projectes col·lectius
- Reflexionar sobre els possibles encaixos dels projectes amb les fórmules jurídiques
- Conèixer els mecanismes legals de govern, proposar-ne de complementaris i reflexionar sobre mecanismes de governança
- Reflexionar sobre les tipologies de persones vinculades als projectes i el seu encaix en els models de governança

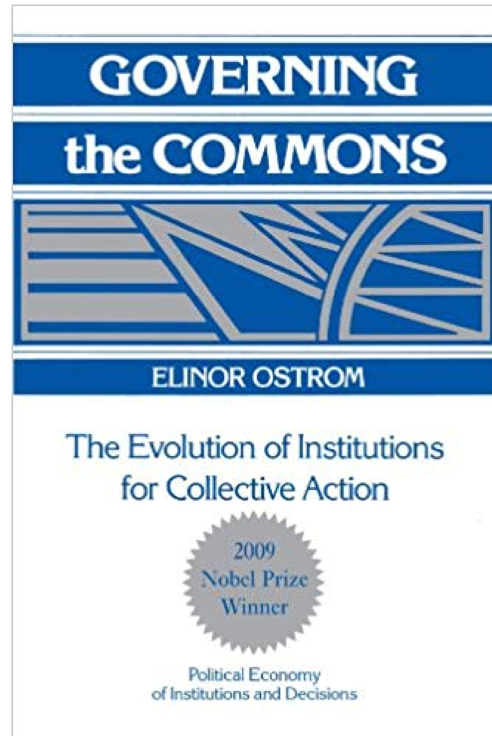
https://youtu.be/7GUEB-P0uV0

Forma jurídica pel **procomú tradicional**

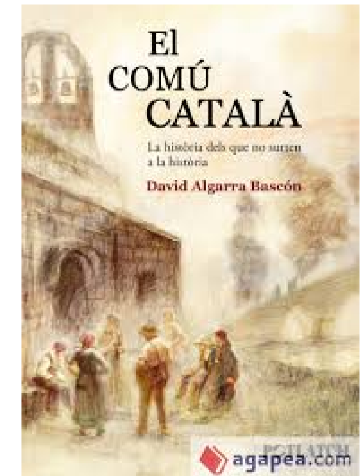
Consell obert, comunitats de regants, institució del Comú, cofradies, …

Elinor Ostrom

David Algarra

Comuns urbans patrimoni ciutadà, marc conceptual jurídic i propostes normatives. Raquel Prado
https://ajuntament.barcelona.cat/participaciociutadana/sites/default/files/documents/comuns_urbans_patrimoni_ciutada._marc_juridic_i_propostes_normatives.pdf

Ajuntament de Barcelona | Barcelona Activa | femPROCOMUNS | free knowledge institute | Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Forma jurídica pel **procomú digital**

Fundació

Societat Limitada

Associació

AUTOMATTIC

CANONICAL

femPROCOMUNS

Cas: Mozilla. Fundació controla SL.

moz://a

Cas: Arduino. SL fundadors.

Cas: Wikimedia. Fundació(ns) + associacions+comunitats per projectes+grups informals d'usuaris

Cas: Guifinet. Fundació, associacions, empreses

Una economía colaborativa con ...

guifi·net

Red en común

fundació guifi·net

eXO expansió Xarxa Oberta

eXO expansió Xarxa Oberta

gironafibra

Expert·Guifi

xta.cat Xarxes de Telecomunicacions Alternatives

Goufone la telefonia de casa

priona

ebrecom

CAPA8

eticom som connexió

delinternet

iguana comunicacions

Ticae

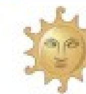
SGElectrònics TELECOMUNICACIONS & SEGURETAT

altercom21 alternatives en comunicació

CAPA8

com aire

guifibages

Código Sur

AltUrgellFibra la fibra òptica de tots

IT+46.s e

Ciudadanos (v

ninistraciones públicas

PYMES y Organizaciones

Ecosistema: Participantes y Estamentos

guifi·net

I les formes cooperatives?

El **cooperativisme obert** i el **cooperativisme de plataforma** proposen utilitzar formes jurídiques cooperatives per al procomú i per a les plataformes digitals.

Cooperativisme obert

Qüestiona el predomini del capital en l'economia del software lliure i va més enllà de la producció digital

2014 Josef Davis Coates, "Open Co-ops: Inspiration, Legal Structures & Tools"
2014 Commons Strategies Group, Michale Bawens, David Bollier, Pat Conaty

- **Missió orientada al bé comú (social i ambiental) als estatuts**
- **Cooperatives que incloguin tots els actors implicats en la seva governança; que siguin socialment inclusives i actives en la incorporació de drets.**
- **Producció de béns comuns oberts, materials i immaterials**
- **P2P per reduïr costos de producció entre cooperatives en xarxa articulades política i socialment a escala mundial**

Cooperativisme de plataforma

OURS TO HACK AND TO OWN
THE RISE OF PLATFORM COOPERATIVISM, A NEW VISION FOR THE FUTURE OF WORK AND A FAIRER INTERNET
EDITED BY TREBOR SCHOLZ AND NATHAN SCHN
OR Books
New York · London

2015 Trebor Scholz “Platform cooperativism vs Sharing economy
2015 Trebor Scholz i Nathan Schneider “Ours to hack and to own”
2016 Trebor Scholz “Platform Cooperativism”

#ROSALUX01
TREBOR SCHOLZ
COOPERATIVISMO DE PLATAFORMA
OS PERIGOS DA UBERIZAÇÃO
O bem comum como alternativa à precarização do trabalho e da vida

Proposen combinar:

- **disseny tecnològic** de plataforma com AirBNB
- **model de propietat** més democràtic com una cooperativa
- **model d’activitat econòmica** de distribució de beneficis entre els qui produeixen el valor

fairmondo

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab COOP
Laboratori d’emprenedoria social cooperativa

Quins models jurídics hi ha?

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Encaix jurídic

Aspectes a considerar per triar la fórmula jurídica:

Tipus d'activitat

Sense ànim de lucre?

D'interès general (bé comú)?

Nombre de promotors i persones vinculades

Expectatives futures dels promotors

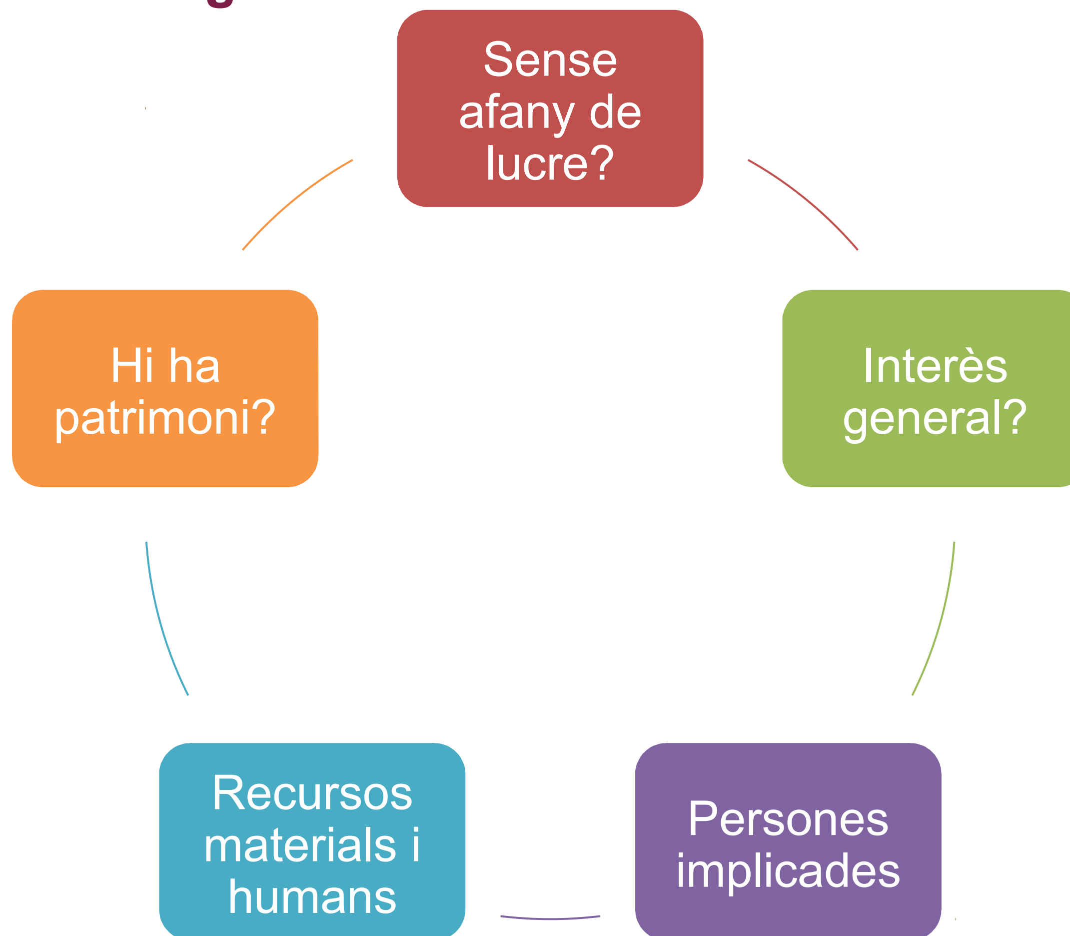
Necessitats econòmiques del projecte

Aspectes legals i fiscals, tràmits i obligacions documentals

…

Donant FORMA al contingut

Autocupació – inversió – acció – projecte associatiu/col·lectiu – gestió de patrimoni

Grups d'interès (*stakeholders*)

PROJECTE/ ORGANITZACIÓ (ENTITAT/EMPRESA)

Missió — **Visió** — **Valors**

Entitats

Socis/es

Voluntaris/es

Sectorial

Donants

Beneficiaris/es

Clients

Fundadors/es

Finançadors privats

Treballadors/es

Co-creadors/es

Patronat/CR/JD/CA

Usuaris/es

Administració/ns

Proveïdors

Tant important és que el projecte encaixi amb la missió, visió i valors de l'organització com la seva socialització amb els col·lectius vinculats i grups d'interès

Fórmules empresarials

"Sense closca" → empresari/a individual, sense K → IRPF

No hi ha separació entre patrimoni empresarial i particular

Responsabilitat il·limitada

"Autònom" o SCP (no mercantil)

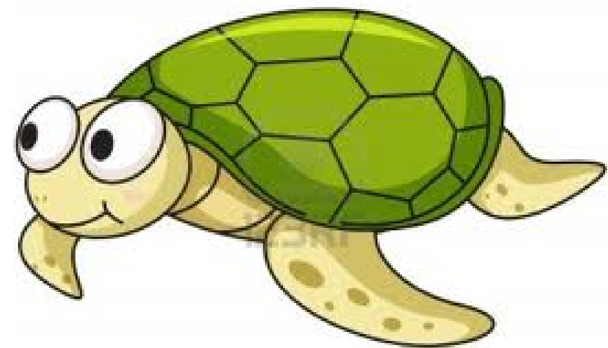
"Amb closca" → societat, K mínim (responsabilitat limitada) → Imp. Societats

Societats de capital

Societat **Mercantil**: SL, SA

Societat **Laboral**: SLL, SAL

Societat **Cooperativa**

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Societats de capital i cooperatives

Societats mercantils i de capital

Factor fonamental: **el capital**

- Accions, participacions
- % poder de decisió
- % repartiment resultats

Societats cooperatives

Factor fonamental: **la persona** (el capital = instrument)

- Activitat cooperativitzada
- 1 persona, 1 vot (possibilitat ponderació)
- Repartiment resultats segons activitat cooperativitzada
- Reserves obligatòries

Fórmules jurídiques de l'economia social

ASSOCIACIÓ (agrupació, club, plataforma, coordinadora, ONG, unió...)
FEDERACIÓ (sectorial, territorial)
FUNDACIÓ (pública / privada)

COOPERATIVA (diferents classes i tipus)
SOCIETAT LABORAL

Fórmules jurídiques de les entitats sense ànim de lucre

ASSOCIACIÓ
FEDERACIÓ
FUNDACIÓ

COOPERATIVA D'INICIATIVA SOCIAL / SENSE ÀNIM DE LUCRE

Característiques entitats sense ànim de lucre

- no distribució d'excedents, destinació a les activitats pròpies
- gratuïtat càrrecs socials
- interès limitat aportacions, si n'hi ha (màx. interès legal del diner)
- limitació de retribucions laborals al 150% segons conveni sector i zona

Fórmules jurídiques participatives

ASSOCIACIÓ / FEDERACIÓ

COOPERATIVA

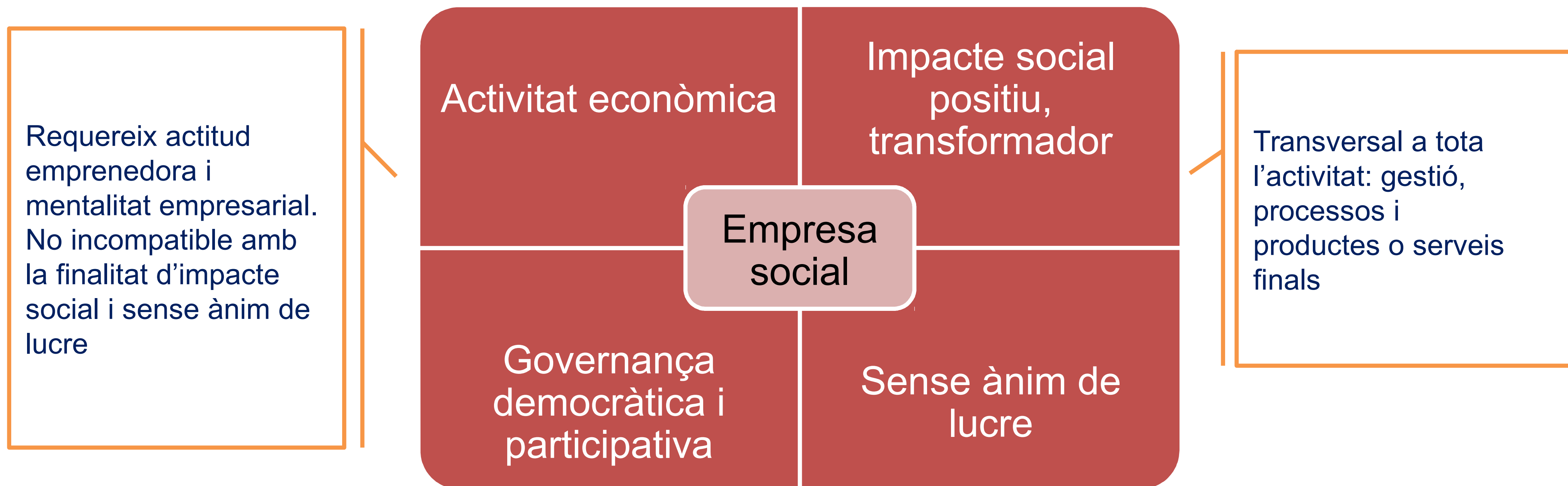
Basades en la participació activa dels seus membres, independentment del capital aportat

Factor fonamental

Associació	Cooperativa
Finalitats no lucratives (interès general/partic.)	Activitat cooperativitzada Mutualització
Principalment de forma voluntària	Satisfacció de necessitats comunes persones sòcies
Activitats d'acció social, activitat econ. accessòria	Activitat socioeconòmica de base col·lectiva

L’empresa social

Objectiu: generar un impacte positiu en la societat o de transformació social, cobrint una necessitat social mitjançant una activitat econòmica (lliurament de productes o serveis)

L’impacte positiu i transformador, com a finalitat, reflectit en tots els processos de l’empresa: organització de persones, compres, producció, comercialització, finançament, etc.

Forma Jurídica	Autònom	Societat Limitada (SL)	Cooperativa (SCCL)	Associació	Fundació
Núm mín. Socis	1	1	2+1 10	3	1
Factor fonamental	Treball	Capital	Activitat cooperativitzada	Finalitat no lucrativa	Finalitat no lucrativa
Tipologies	SCP	Laboral (SLL)	Treball, consum, agràries, serveis…	Agrupació, plataforma, coordinadora, ONG, club...	Pública, privada
Capital mínim inicial	0	3000	3000	0	30000 ind. 15000 temp.
Responsabilitat	Il·limitada	Limitada	Limitada	Il·limitada	Il·l/Limitada

Forma Jurídica	Autònom	Societat Limitada (SL)	Cooperativa (SCCL)	Associació	Fundació
Òrgans de govern	JP	JA, Admin.	AG, CR	AG, JD	Patronat, Protectorat (control Gencat)
Presa de decisions (vot)	JP	% capital	1x1 (activitat coop)	1x1 (ponderació)	Patrons
Reserves	no	Opcional (oblig. 10%/any fins 20% K)	Mín.20%FRO +10%FEPC (+reserva ESAL)	TOT	TOT
Distribució de resultats econòmics	tot	Dividends segons % capital	Retorn segons activitat co.	reinversió	Reinversió
Fiscalitat / impostos	IRPF	Règim general	Règim especial	Règim general, mínims (UP especial)	Règim especial

L'associació

Llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a persones jurídiques sense ànim de lucre

Entitat sense ànim de lucre

Constituïda per 3 o més persones (físiques o jurídiques) que posen recursos personals i/o patrimonials

Per complir una finalitat d'interès general o particular (només per a les persones sòcies)

Mitjançant activitats d'acció social, assistència, inclusió social, esportives, culturals, formatives...

L’associació

- Dutes a terme majoritàriament de forma voluntària per les pròpies persones sòcies
- Principis i funcionament democràtic
- Base social àmplia per assegurar-ne el relleu
- Adhesió lliure i voluntària
- No és necessari un patrimoni inicial
- En cas que tinguin activitat econòmica, serà sempre accessòria o subordinada al compliment de les finalitats sense ànim de lucre, i es destinaran els beneficis a aquest fi.

COOPERATIVA / ASSOCIACIÓ

	COOPERATIVA	ASSOCIACIÓ
Cal presentar Impost sobre Societats	Si	Si No, en cas de complir els 3 supòsits: • Que els seus ingressos no superin els 75.000 € anuals. • Que els seus ingressos sotmesos a retenció no superin els 2.000 € anuals • Que totes les rendes no exemptes que obtinguin estiguin sotmeses a retenció
Procediment particular per determinar la base imposable	Deducció del 50% destinat al FRO. Deduïble el 100% del destinat al FEPC (Exemple: enlloc de calcular sobre un benefici de 100€, seria sobre 80€)	Rendes exemptes vinculades a l'objecte social: subvencions, donacions, quotes (sense contraprestació de serveis), rendes patrimonials, activitats econòmiques d'acció, assistència i inclusió socials d'interès general

COOPERATIVA / ASSOCIACIÓ

	COOPERATIVA	ASSOCIACIÓ
Tributació Impost sobre Societats	Resultats cooperatius: 20% Resultats extracooperatius: règim general. Especialment Protegides (CTA) 50% bonificació de la quota íntegra (és a dir, si només hi ha resultats cooperatius, es tributa al 10% en total)	Rendes exemptes (no prestació de serveis): 0% Rendes no exemptes: Règim General (25%-35%)
ITP i AJD	Exempció: actes constitució, ampliació K, constitució i cancel·lació de préstecs, adquisicions béns i drets	Sense exempció (= tractament PIMEs)
IAE	Bonificació 95%	Sense bonificació

COOPERATIVA vs. ASSOCIACIÓ

	COOPERATIVA	ASSOCIACIÓ
IVA	Exempció automàtica sempre que: • sigui un entitat sense afany de lucre (en el cas de les cooperatives: que indiquin en els seus estatuts que són d'iniciativa social i sense ànim de lucre), • que els càrrecs dels òrgans de govern siguin gratuïts, • que les persones sòcies no siguin les principals beneficiàries de les activitats (per tant, d'interès general) • i que duguin a terme alguna de les activitats relacionades a l'Art. 20.3 de la Llei 37/1992 de l'IVA. • A efectes d'aquesta exempció, s'esdevé consumidor final d'IVA. La resta, haurà de gestionar l'IVA periòdicament, repercutir-lo o demanar-ne l'exempció segons les activitats. • Si els ingressos principals de l'associació tenen un component de lliurament d'un producte o contraprestació d'un servei a les persones sòcies han d'estar subjectes a retenció de l'IVA • A més, aquests ingressos provinents del lliurament de béns o serveis, també esdevenen rendes no exemptes a efectes de l'Impost sobre Societats	

COOPERATIVA vs. ASSOCIACIÓ

	COOPERATIVA	ASSOCIACIÓ
Obligacions comptables	Comptabilitat ordenada i adequada a l'activitat i subjecta al codi de comerç i normativa comptable (PGC de cooperatives) Almenys han de portar un llibre diari, un llibre d'inventaris i els balanços. Dipòsit de Comptes al Registre de cooperatives, dins dels 2 mesos següents a la data en què hagin estat aprovats per l'assemblea els comptes anuals	Tenen l'obligació de portar una comptabilitat ordenada, diligent, que s'adeqüi a llur activitat, que la reflecteixi fidelment i que els permeti fer el seguiment cronològic de les operacions i elaborar els comptes anuals. I també analítica, que permeti identificar els ingressos i les despeses corresponents a les rendes exemptes i no exemptes. Així com portar un llibre diari, un llibre d'inventaris i els comptes anuals. 1- Declarades d'Utilitat pública 2- Que rebin subvencions de l'administració i les que recorren a la captació pública de fons per finançar-se 3- Que estan obligades a presentar la declaració de l'IS Les associacions declarades d'Utilitat pública, les que rebin subvencions de l'administració i les que recorren a la captació pública de fons per finançar-se han de fer accessibles els comptes al públic

COOPERATIVA vs. ASSOCIACIÓ

	COOPERATIVA	ASSOCIACIÓ
Altres llibres obligatoris	**Llibre de registre de persones sòcies i de llurs aportacions al capital social** **Llibre d'actes de l'Assemblea general i del Consell rector**	**Llibre de registre de persones sòcies i de voluntariat, si escau** **Llibre d'actes de l'Assemblea general i de la Junta directiva**

La Fundació

FINALITAT:

Dur a terme activitats d'interès general (interès comú): culturals, socials, ambientals, esportives, de cooperació al desenvolupament, sanitàries...

Per satisfer una necessitat general o quelcom que representi una millora per a la comunitat

La Fundació

REQUISITS:

Un o més d'un fundador

Patrimoni inicial 30.000€ (indefinida) / 15.000€ (temporal)

Una finalitat lícita i d'interès general, tenint cura del patrimoni com a mitjà per la consecució dels seus fins

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

La Fundació

ÒRGAN DE GOVERN: Patronat (mín. 3)

ÒRGAN DE CONTROL: Protectorat (Extern: Generalitat de Catalunya)

ÀREA DE GESTIÓ: Direcció i/o gerència, Administració

Voluntariat

Fiscalitat entitats no lucratives

Règim ordinari

Associacions

Interès Particular

Interès General NO reconegudes

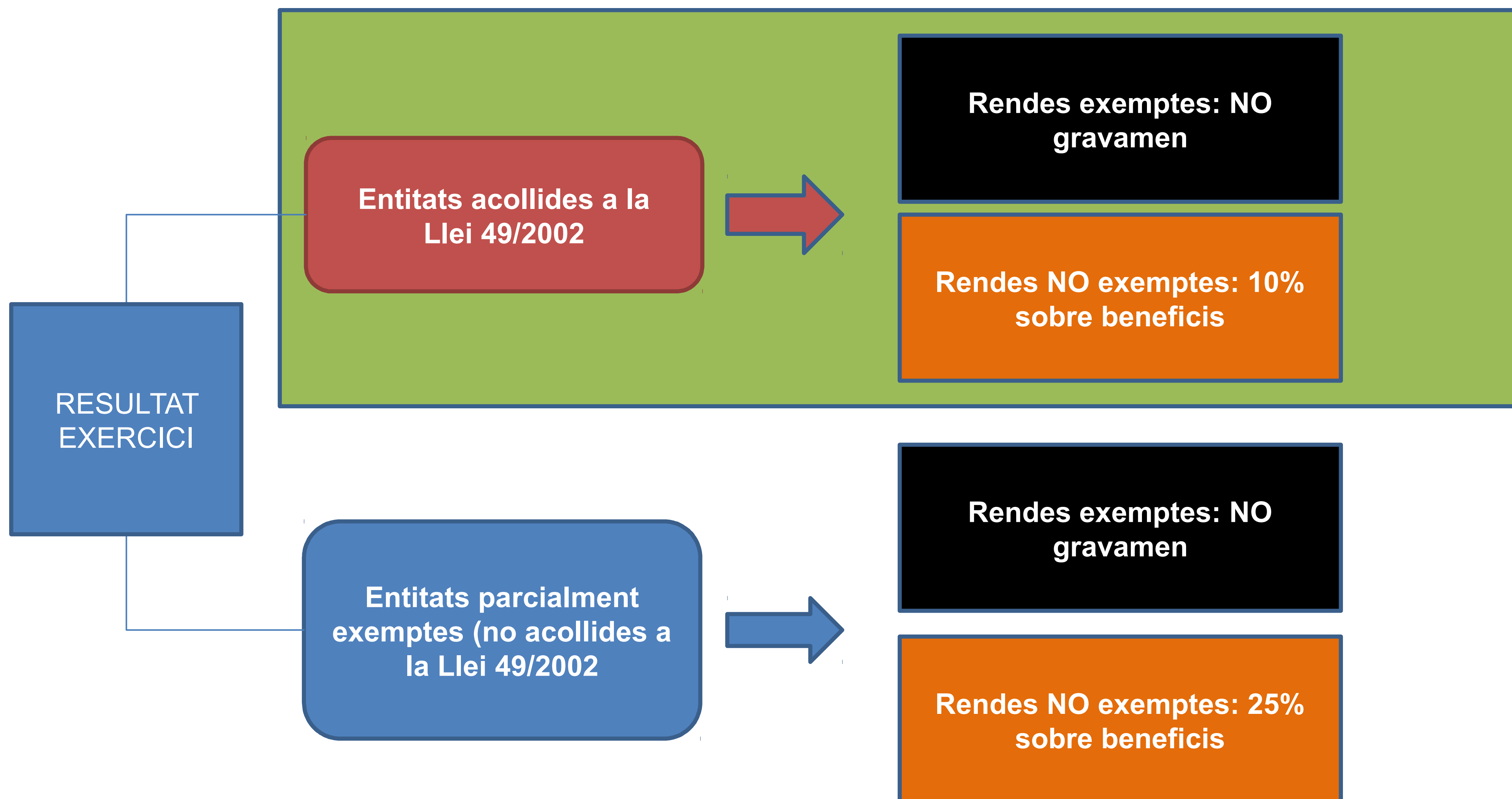
Fiscalment protegides per la Llei 49/2002 del règim fiscal de les entitats no lucratives i d'incentius al mecenatge

Interès General reconegudes D'UTILITAT PÚBLICA (>2 anys)

Cooperació al Desenvolupament

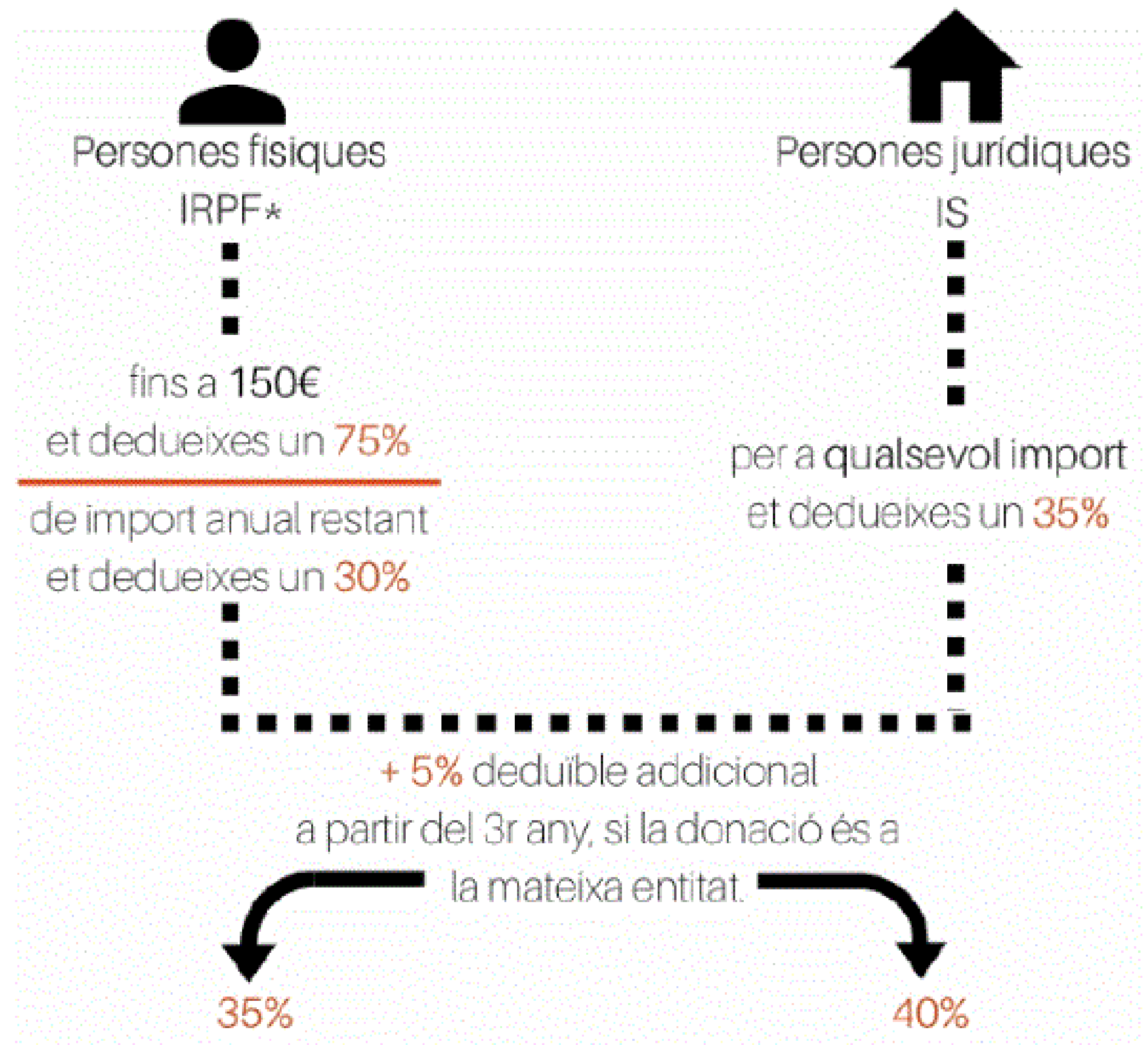
Fundacions

Fiscalitat entitats no lucratives

Fiscalitat entitats no lucratives

Patrocini i mecenatge

Fiscalitat entitats no lucratives

Article 110. Rendes exemptes. ***(Ley 27/2014, de 27 de noviembre, del Impuesto sobre Sociedades)***

Seran exemptes les següents rendes obingudes:

Las que procedan de la realización de actividades que constituyan su objeto o finalidad específica, siempre que no tengan la consideración de actividades económicas. En particular, estarán exentas las cuotas satisfechas por los asociados, colaboradores o benefactores, siempre que no se correspondan con el derecho a percibir una prestación derivada de una actividad económica.

ESS Economia Social i Solidària

L'Economia Social i Solidària (ESS) és un concepte i una pràctica en construcció. Sembla haver-hi un cert consens en la multidimensionalitat del concepte, que recolliria almenys **tres dimensions complementàries**:

La **dimensió teòrica** com a paradigma alternatiu sobre l'economia i que parteix de la crítica al capitalisme.

La **dimensió de proposta política** de transformació social i, per tant, de moviment social emancipador.

Una **dimensió més enfocada a definir un tipus específic de pràctiques organitzatives i empresarials** per satisfer necessitats que busca funcionar amb lògiques diferents de les de les empreses mercantils tradicionals.

ESS Economia Social i Solidària

L'**ESS** és el conjunt de pràctiques socioeconòmiques de tota mena, formals o informals, individuals o col·lectives, que:

1. Prioritzen la **satisfacció de les necessitats** dels seus membres i/o d'altres persones per sobre del lucre, que ha de ser limitat o inexistent.
2. Quan són col·lectives, la **propietat també ho és i la gestió és democràtica**, entesa aquesta des de la participa persones involucrades en

ESS Economia Social i Solidària

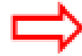
3. Són independents respecte als poders públics i desenvolupen la seva activitat des del **compromís ambiental i social**, orientades per valors com l'equitat, la solidaritat, la sostenibilitat, la participació, la inclusió i el compromís amb la comunitat i, per tant, actuen minimitzant els impactes negatius i amb voluntat de canvi social.

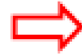

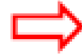
Quin tipus de societat promou l'ESS?

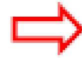
+

Democràtica L'economia solidària és una escola de democràcia i de participació

Igualitària A l'economia solidària les diferències salarials, d'oportunitats i de poder són menors que a l'economia mercantil privada

Sostenible Les empreses de l'economia solidària tenen menor propensió al creixement il·limitat i a la destrucció del medi ambient

Local L'economia solidària neix de comunitats locals i acostuma a seguir arrelada a aquestes

Solidària L'economia solidària es preocupa més per les necessitats de les persones de la pròpia organització i de l'entorn que l'economia mercantil privada

Iniciatives d'ESS

Els criteris de funcionament van per sobre de les formes jurídiques (es transcendeix la llei d'economia social 2011), perquè s'inclouen economies comunitàries, societats limitades amb molt compromís social, inclús autònoms...

En la producció, la comercialització, el consum, el crèdit, les cures o la distribució d'excedents, l'ESS afronta la resolució de necessitats col·lectives des d'una doble vessant:

- **La socioempresarial:** estructures professionalitzades combinades amb principis de propietat col·lectiva i gestió democràtica
- **La comunitària:** fórmules amb un alt grau de participació que, tot i el seu menor volum econòmic, contribueixen a la creació d'un vincle social imprescindible per a la sostenibilitat de la vida

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Iniciatives d'ESS

Iniciatives sociocomunitàries

Iniciatives socioempresarials

Mutualitats

Societats laborals

Treball col·laboratiu a internet

…s comunitàries (bancs de temps, monedes comunitàries, grups de consum, xarxes i fires d'intercanvi, horts urbans, grups de criança,…)

Cooperatives:
- -agràries
- -de consum
- -de serveis d'habitatge
- -d'ensenyament
- -de treball

Empreses d'inserció

CET

Fundacions i associacions del Tercer Sector Social

Pressupostos participatius

Compra pública responsable

Treball autònom responsable

Societats mercantils

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab
Laboratori d'emprenedoria social cooperativa
COOP

Les cooperatives

L'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) que és la plataforma representativa mundial del cooperativisme defineix la cooperativa com:

"Una associació **autònoma** de persones que s'han agrupat **voluntàriament** per satisfer les seves necessitats i aspiracions **econòmiques**, **socials** i **culturals** comuns, a través d'una empresa de **propietat conjunta** i de **gestió democràtica**."

Una cooperativa...

D’acord a la Llei de Cooperatives de Catalunya

«Societats que, amb plena autonomia i sota els principis de lliure adhesió i baixa voluntària, amb capital variable i gestió democràtica, que associen persones físiques o jurídiques que tenen necessitats o interessos socioeconòmics comuns, amb el propòsit de millorar la situació econòmica i social de llurs components i de l’entorn comunitari, fent una activitat empresarial de base col·lectiva, en la qual el servei mutu i l’aportació pecuniària dels membres permetin de complir una funció que tendeix a millorar les relacions humanes i a posar els interessos col·lectius per damunt de tot idea de benefici particular ».

Marc ètic de les cooperatives: principis i valors

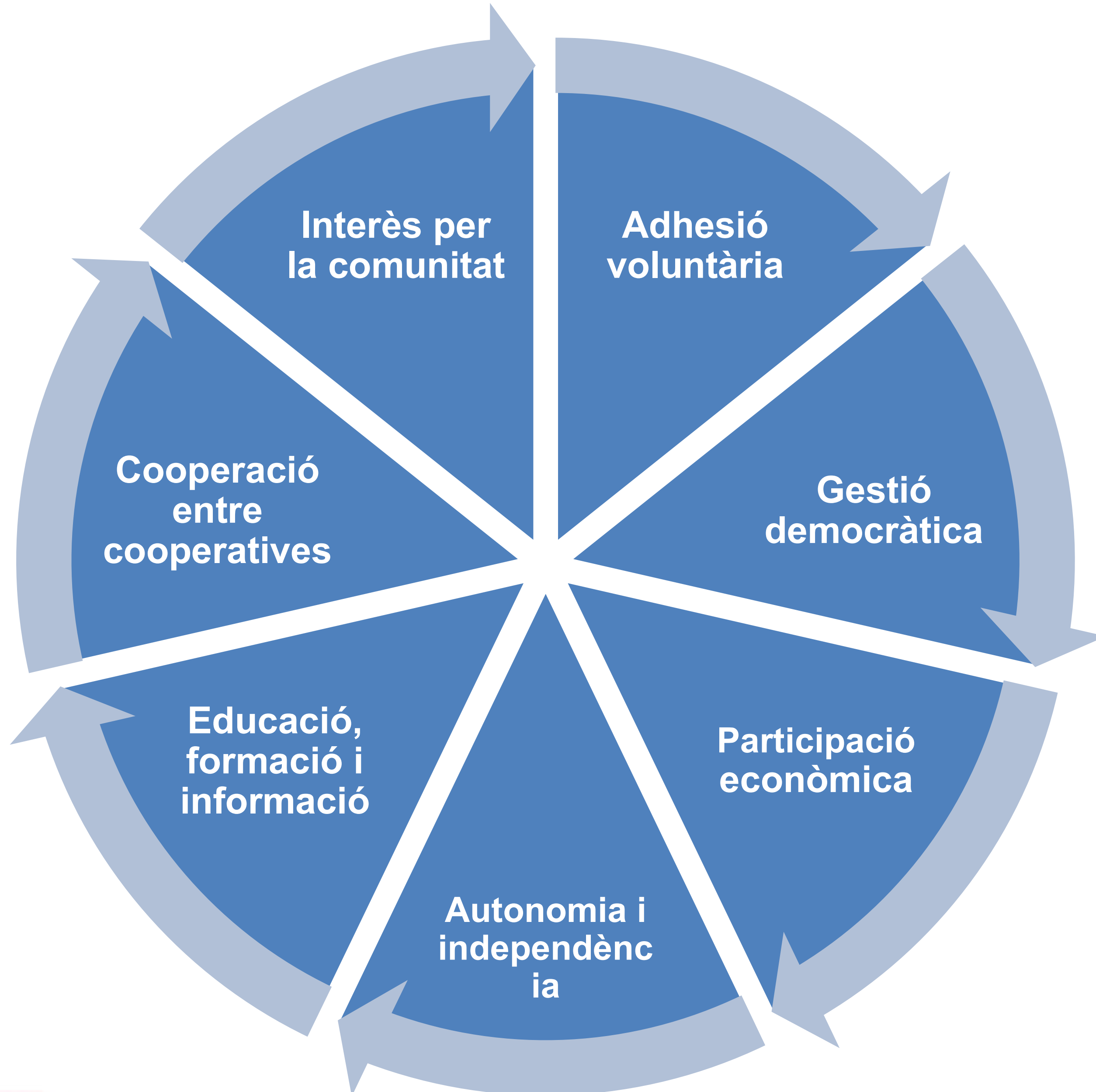

- Aliança Cooperativa Internacional (ACI)
- Els principis són pautes mitjançant les quals les cooperatives posen en pràctica els seus valors
- Proporcionen normes de conducta, restringeixen certes accions i n'estimulen d'altres
- La Llei de Cooperatives obliga la seva aplicació

Principis de l'Aliança Cooperativa Internacional (1995) basats en els ideats per la primera cooperativa de la Rochdale (Anglaterra, 1844)

Principis i valors

Valors

- Igualtat
- Democràcia
- Justícia, equitat
- Autoresponsabilitat i responsabilitat
- Autoajuda
- Solidaritat, suport mutu

Ajuntament de Barcelona | Barcelona Activa | femPROCOMUNS | free knowledge institute | Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Principals classes de cooperatives

Consumidors i usuaris: lliurament de béns o la prestació de serveis per al consum directe de les persones sòcies.

Habitatge: promoure l'accés a l'habitatge de les persones que en són sòcies, amb voluntat d'oferir preus assequibles i diverses opcions d'adquisició: propietat, dret d'ús, etc..

Serveis: associen persones físiques o jurídiques titulars d'activitats econòmiques, professionals o artistes amb la finalitat d'adquirir conjuntament subministraments i serveis o d'emprendre operacions destinades a la millora econòmica i tècnica.

Treball: associen, com a mínim, dues persones físiques que, mitjançant el seu treball, es proposen produir béns o prestar serveis per a terceres persones.

Agràries: associen titulars d'explotacions agràries per tal de gestionar en comú la seva producció, la maquinària, i la transformació i venda de la seva producció.

Ensenyament: tenen com a finalitat organitzar qualsevol mena d'activitat escolar o docent. Poden estar formades per la lliure associació de pares, mares, alumnat i docents.

Integrals: quan integren, en una única cooperativa, finalitats diferents, per exemple, treball i consum.

Les cooperatives de consum

Les **cooperatives de consumidors i usuaris** tenen per objecte primordial el lliurament de béns o la prestació de serveis per al consum directe dels socis i de llurs familiars, i el desenvolupament de les activitats necessàries per a afavorir la informació, la formació i la defensa dels drets dels consumidors i els usuaris.

Tenen la condició de majoristes i poden vendre al detall com a minoristes.

Els lliuraments de béns i la prestació de serveis als socis de la cooperativa no tenen la condició de vendes, ja que es tracta de consumidors agrupats que els han adquirit conjuntament.

Les cooperatives de consum

Projectes d'abastament de productes i serveis de forma col·lectiva

Formalització de grups de consum i compra conjunta

Quan volem incorporar a la governança les persones usuàries i consumidores

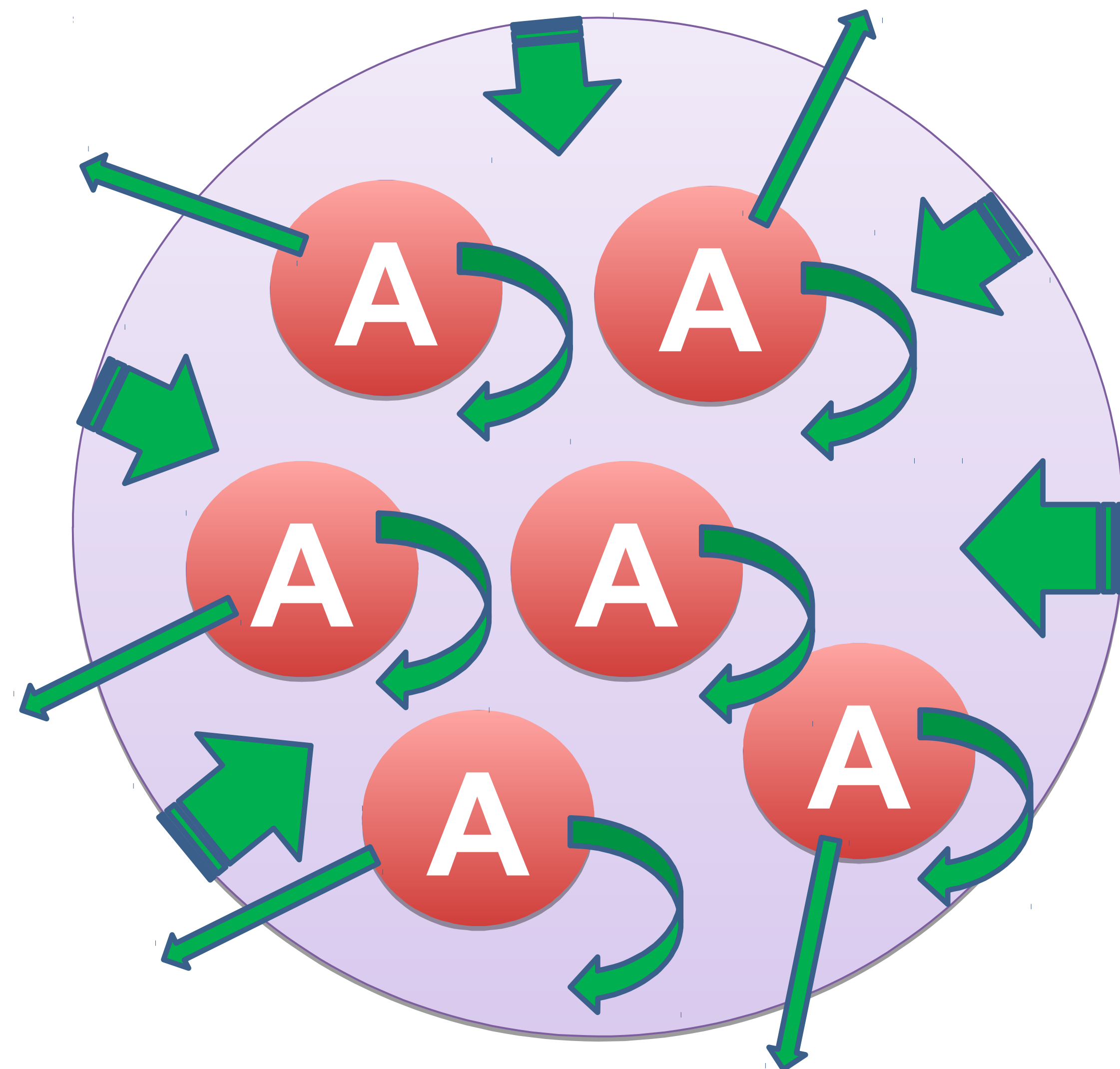
Les cooperatives de serveis

- Serveis als socis
- Pot facturar a 3rs (clients propis/compartits)
- Tributa x activitat pròpia

- Clients propis, factura a 3rs
- Pot facturar a Coop x clients compartits (2ble facturació)
- Abona quota manteniment (i/o % facturació)
- Tributa x activitat pròpia
- Paga quota RETA (o assimilat)

Les cooperatives de serveis

- Potenciar accions de cooperació empresarial per créixer, adaptar-se a noves necessitats del mercat, reduir costos, millorar processos, generar sinèrgies entre actors econòmics i professionals

- Exple: Katuma

Les cooperatives de treball associat

Pot haver activitat simultània

A/ RG

A/ RG

A/ RG

A/ RG

A/ RG

A/ RG

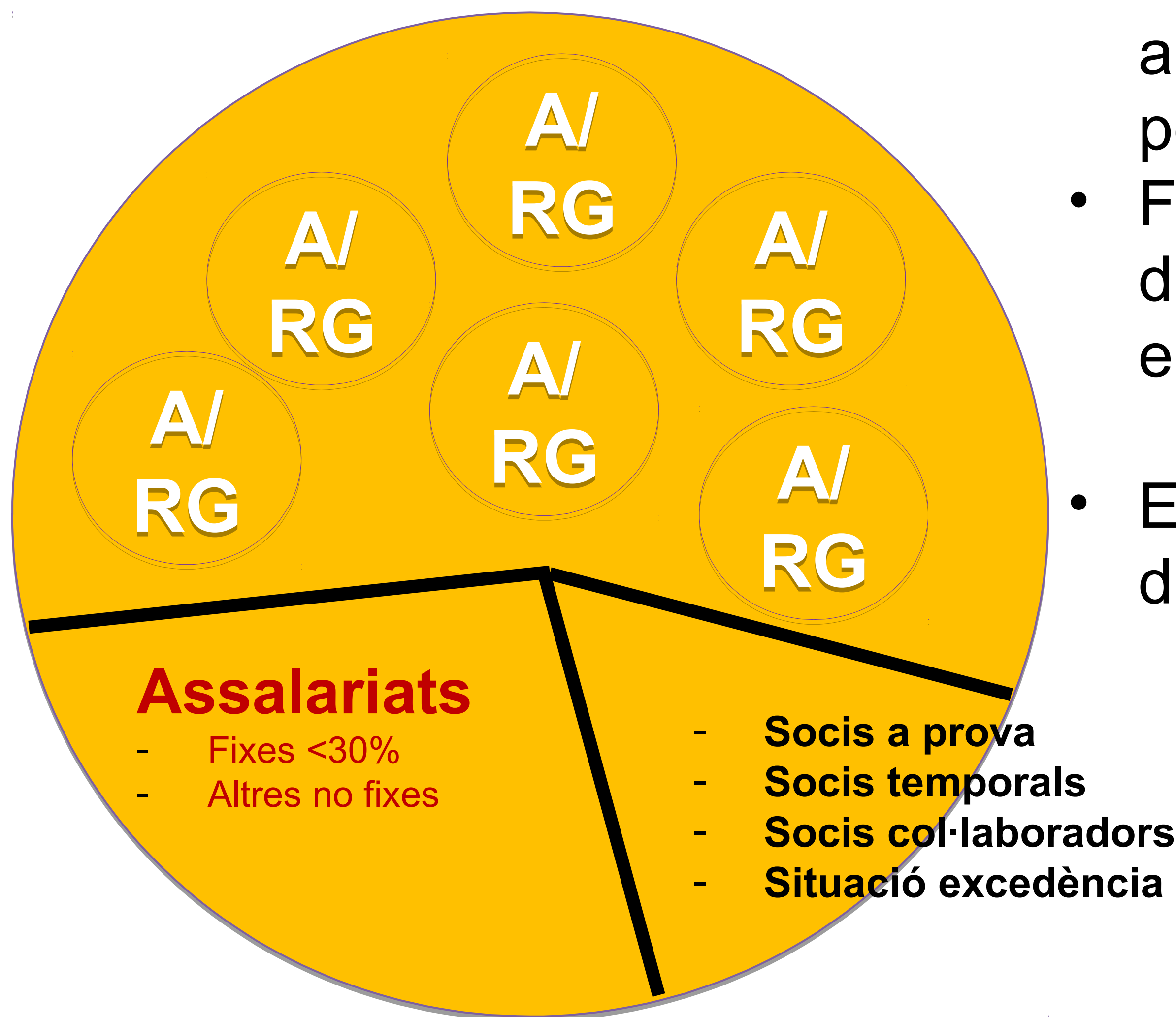
Assalariats

- Fixes <30%
- Altres no fixes

- **Socis a prova**
- **Socis temporals**
- **Socis col·laboradors**
- **Situació excedència**

- Factura a 3rs (clients únics)
- Tributa x activitat pròpia
- Paga quotes SS (obligació cotització RETA)

Les cooperatives de treball associat

- Projectes col·lectius per aprofitar coneixement i potencialitat de les persones
- Foment de la cooperació dins d'una activitat econòmica i professional

- Exple: XOBB (Xarxa Oberta de Beacons Barcelona)

Intercooperació

Activitats de **cooperació empresarial entre empreses i cooperatives**, o cooperatives: **cooperatives de segon grau (grups cooperatius), convenis intercooperatius**

Cooperatives de segon grau: agrupació d'un mínim de 2 empreses, una d'elles cooperatives, amb l'objecte de completar, reforçar o coordinar activitats de les empreses membres

Cooperatives d'iniciativa social (i sense ànim de lucre)

Activitats de caràcter social o d'atenció a les persones

Que tenen per objecte la inserció laboral o integració de col·lectius amb risc d'exclusió, o la defensa de drets socials o cobertura de necessitats no cobertes pel mercat.

- Mitjançant la prestació de serveis assistencials (activitats terapèutiques, d'atenció domiciliària, sanitàries, educatives, residencials, culturals...)
- Incorporació a sòcies de persones amb discapacitat

El voluntariat a les cooperatives d'iniciativa social

Les cooperatives d'iniciativa social poden establir en els estatuts la participació de voluntariat en la realització de l'objecte social.

- Té dret a assistir a les assemblees generals, amb veu i sense vot, i pot designar un representant al consell rector
- Les cooperatives han de respondre dels danys i perjudicis que pugui causar el voluntariat com a conseqüència de la seva activitat.

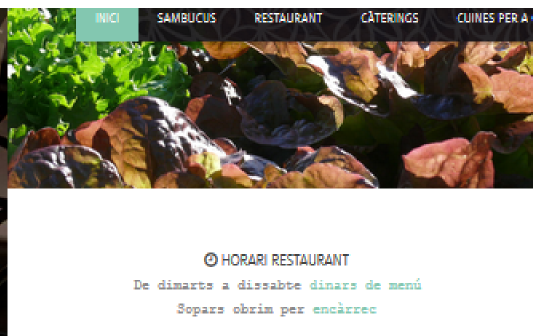

DE LA TERRA A LA TAULA CREANT OPORTUNITATS

Cooperativa agro-gastronòmica social

femPROCOMUNS

L'estoc

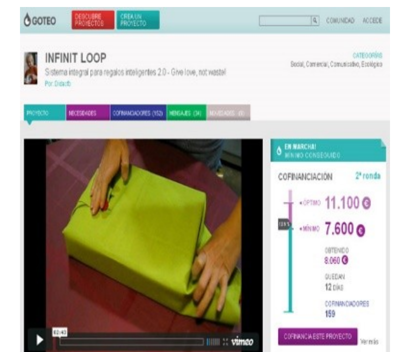

TRÈVOL
La Cooperativa
SERVEIS INTEGRALS
www.trevol.com
Vehicle Elèctric

biciclot
Inici
Nosaltres
Participa
Cursos i sortides
Escoles i Entitats
Recursos
Actualitat
Botiga
subscriu-te al BUTLLETÍ
rep les novetats, notícies i propers cursos i sortides
biciclot

Tarpuna

Iniciatives sostenibles

coop57 SCCL

serveis financers ètics i solidaris

Ajuntament de Barcelona | Barcelona Activa

femPROCOMUNS | free knowledge institute | Lab COOP Laboratori d'emprenedoria social cooperativa

Cooperatives integrals

Una cooperativa integral és la cooperativa de primer grau que té per objecte activitats econòmiques o socials pròpies de diferents classes de cooperatives.

Cooperativa Rural

Les diverses activitats dutes a terme per una cooperativa integral o rural han de tenir les característiques i complir les obligacions essencials i els requisits fixats per a les cooperatives de les classes corresponents.

Cooperatives integrals

Una cooperativa integral és la cooperativa de primer grau que té per objecte activitats econòmiques o socials pròpies de diferents classes de cooperatives.

Cooperativa Rural (Exple: BiolordCoop)

Les diverses activitats dutes a terme per una cooperativa integral o rural han de tenir les característiques i complir les obligacions essencials i els requisits fixats per a les cooperatives de les classes corresponents.

Cooperatives integrals

Els estatuts socials han de determinar els següents elements:
a) Per a cadascuna de les activitats econòmiques o socials, els **drets i les obligacions**, tan polítics com econòmics, per als diferents tipus de socis.
b) Els **criteris de relació proporcional** entre els socis de cadascuna de les activitats econòmiques o socials pel que fa als drets i les obligacions socials, tant polítics com econòmics.
c) Potestativament, **l'atribució d'un vot plural o fraccionat**, en la mesura que això sigui necessari per a mantenir les proporcions que, pel que fa al dret de vot a l'assemblea general, hagin establert per als socis de cada activitat econòmica.

En els **òrgans socials** de les cooperatives integrals hi ha d'haver sempre una **representació de les diferents activitats** dutes a terme per la cooperativa

Cooperatives integrals

Les integracions més corrents de classes de les cooperatives integrals solen ser:

- Consumidors i usuaris + Treball associat
- Cooperatives d’ensenyament (consumidors i usuaris + treball associat)
- Habitatge + Consumidors i usuaris
- Agràries + Consumidors i usuaris
- Consumidors i usuaris + Serveis

Cooperatives integrals

Altres combinacions:

Cooperatives de treball que integren “la clientela” com a sòcies col·laboradores:

- COS, L’Economat Social

Cooperatives de consumidors i usuaris o de serveis amb sòcies de treball:

- SomEnergia, SomConnexió, Coop57, Abacus

qualia

a
a
associacióalba

fundació
albafutur

a
a
albaJussà

Les persones sòcies

Les sòcies ho són en funció de la seva participació en l'activitat cooperativitzada.
(Cooperatives integrals: activitat cooperativitzada múltiple)

DRETS i DEURES:
-Participar en l'activitat cooperativitzada (treball...) i rebre les bestretes salarials establertes
-Escollir i ser escollits pels càrrecs socials
-Participar amb veu i vot en els òrgans socials
-Percebre el retorn cooperatiu
-Percebre el reemborsament de la seva aportació actualitzada
-Dret d'informació

Tipus de persones sòcies

- SÒCIA COMÚ: en funció de la classe cooperativa (TREBALLADORA, DE CONSUM, AGRÀRIA, DE SERVEIS, D'HABITATGE...)
- SÒCIA DE TREBALL (excepte cooperatives de treball associat)
- SÒCIA COL·LABORADORA
- SÒCIA TEMPORAL
- SÒCIA EN EXCEDÈNCIA

Participació a la cooperativa

Participar: "tenir o prendre part en una cosa".

Participar activament de la presa de decisions
Participar en un debat
Participar dels beneficis
Participar de la planificació estratègica
Participar en la millora de l'acció comunicativa
Participar................

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

Participació a la cooperativa

EMPRESA PARTICIPATIVA I DEMOCRÀTICA
LES SÒCIES PARTICIPEN DE:
La propietat de l'empresa (estabilitat projecte empresarial, lloc treball...)
La gestió (estratègica / operativa)
Els resultats (positius i/o negatius)

CONFLUÈNCIA DE ROLS:
Dualitat de les sòcies: usuàries/treballadores... i empresàries
Doble eficàcia professional i societària
Suma de persones = suma de recursos + capacitats + motivacions + ...→ SINÈRGIA

Participació social, òrgans de govern i cercles de governança

Assemblea General

Consell Rector

Equips Estratègics / Operatius

Direcció, coordinació

L’Assemblea

Totes les sòcies. Una persona, un vot / vot plural ponderat (segons activitat cooperativitzada). Participació activa: no basada en el capital. Voluntat col·lectiva

L’assemblea ordinària:

- Mínim: un cop a l’any, després 6 mesos tancament de l’exercici econòmic.
- Objecte: examen de la gestió del consell rector, aprovar els comptes i els balanços de l’exercici, i acordar la distribució dels excedents o imputar les pèrdues.
- Línies estratègiques de l’empresa

Altres assemblees tenen el caràcter d’extraordinari

***Acords**:* Es prenen per majoria simple. Possibilitat majories reforçades (mai + de 2/3). Excepcions en què cal el vot de 2/3 parts.

Tipus d'assemblees

<u>Assemblea Preparatòria o de Primer Grau:</u>
A les cooperatives d'una determinada dimensió, tant social com territorial o sectorial, els Estatuts poden preveure la celebració de diverses Assemblees Preparatòries, l'objectiu de les quals serà tractar l'ordre del dia de l'Assemblea General de Segon Grau i designar les persones sòcies que hi han d'assistir.

<u>Assemblea General de Segon Grau:</u>
Assemblea General celebrada amb aquelles persones sòcies que hagin estat designades a les Assemblees Generals preparatòries o de Primer Grau. Els acords adoptats a l'Assemblea General de Segon Grau són vinculants per a totes les persones sòcies.

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP

El Consell Rector

Òrgan de govern i representació de la cooperativa

Com a **mínim** ha de tenir **3 membres**: presidència, secretaria i vocalia. (En cooperatives de 2 sòcies, presidència i secretaria)

- Ha de reflectir la diversitat de tipus de sòcies, centres de treball o seccions
- Elegits per l' assemblea general per un període de màxim 5 anys, i poden ser reelegits consecutivament una sola vegada (cas general). Els nomenaments s'han d'inscriure al Registre de Cooperatives
- L'exercici del càrrec és obligatori.

EQUIPS ESTRATÈGICS

Cèl·lula bàsica de preparar el futur

Tipus:

- Millora de producte o procés
- Creació nous productes
- Prospecció de nous mercats
- Elaboració de prioritats estratègiques
- Repensar missió, visió, valors
- Potenciar la diversitat de membres (generacional, ideològica, formativa, de feines...)
- Reunions habituals de creativitat, generació d'idees i discussió

EQUIPS DE TREBALL

Cèl·lula bàsica productiva: Persona = coneixements, experiències, capacitats, habilitats i actituds

Organització: sistema integrat per persones amb perfils polivalents que treballa en equips:

- Més ràpids i flexibles x detectar deficiències i resoldre problemes
- Afavoreix satisfacció dels treballadors (motivació)
- Facilita l'aprenentatge
- Potencia implicació en el treball i en l'organització
- Millora la qualitat dels productes
- Difon la cultura de l'organització

Cercles de governança

NO TOTES HO PODEM DECIDIR TOT (O SI?)

Estructura organitzativa i de rols (de coordinació, segons funcions…) de cada persona o col·lectiu. Qui ha d’assumir lideratge?

Reunions i àmbits de decisió (estratègia, gestió, projectes…)

Mecanismes de presa de decisions en cada àmbit. Com prenem les decisions

(→ normatives de funcionament)

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab
Laboratori d'emprenedoria social cooperativa
COOP

Comunificar és transformar alguna cosa en comunal, fer-la un procomú

Amb col·laboració honesta, relacions justes i condicions dignes de les persones que en formen part

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa
femPROCOMUNS
free knowledge institute
Lab Laboratori d'emprenedoria social cooperativa COOP